

 nederlandse

Jagers
vereniging

Handreiking lobby & samenwerking voor WBE's

Succesvol samenwerken en belangen behartigen

Succesvolle belangenbehartiging op lokaal niveau draait om samenwerking, vertrouwen en zichtbaarheid in de omgeving. Voor Wildbeheereenheden (WBE's) betekent dit: actief samenwerken met gemeenten, terreinbeherende organisaties (TBO's), agrariërs, natuurverenigingen, waterschappen, politie, recreatieorganisaties en andere lokale partners.

Lokale samenwerking gaat verder dan formeel overleg of het reageren op beleidsstukken. Het draait om relatieopbouw, kennisdeling, wederzijds begrip en het gezamenlijk werken aan maatschappelijke doelen zoals biodiversiteit, verkeersveiligheid, schadepreventie en een gezonde leefomgeving.

De belangrijkste elementen zijn:

- het opbouwen van duurzame lokale relaties;
- het helder formuleren van een gezamenlijke boodschap;
- het begrijpen van belangen van lokale partners;
- het actief bijdragen aan maatschappelijke opgaven;
- het zichtbaar maken van de meerwaarde van faunabeheer.

Het doel van deze handreiking is WBE's ondersteunen bij het opbouwen van effectieve lokale samenwerkingen en het versterken van de positie van faunabeheer binnen gemeenten en andere lokale organisaties/partners.

1. De wegen van lokale samenwerking

Samenwerking en belangenbehartiging vinden plaats binnen een dynamisch krachtenveld waarin natuur, samenleving, politiek en lokale belangen elkaar voortdurend beïnvloeden.

Er zijn vier hoofdvormen van beïnvloeding te onderscheiden:

1. De wegen van lokale samenwerking

Samenwerking en belangenbehartiging vinden plaats binnen een dynamisch krachtenveld waarin natuur, samenleving, politiek en lokale belangen elkaar voortdurend beïnvloeden.

Er zijn vier hoofdvormen van beïnvloeding te onderscheiden:

I. Rechtstreeks samenwerken

De meest directe vorm van samenwerking is het onderhouden van contact met gemeenten, terreinbeheerders, agrariërs, natuurverenigingen, bewonersgroepen en andere stakeholders.

Dit gebeurt bijvoorbeeld via:

- gebiedsoverleggen;
- werkbezoeken;
- gezamenlijke projecten;
- deelname aan lokale bijeenkomsten;
- overleg over schadepreventie en veiligheid.

II. Werken aan maatschappelijke positie

Een sterke maatschappelijke positie vergroot de geloofwaardigheid en invloed van de WBE.

Dit betekent:

- zichtbaar bijdragen aan biodiversiteit;
- bijdragen aan verkeersveiligheid;
- ondersteuning bieden bij schadepreventie;
- samenwerking zoeken met maatschappelijke organisaties;
- actief communiceren over werkzaamheden en resultaten.

III. Maatschappelijke positie bepaalt toegang

Een WBE, die wordt gezien als betrouwbare kennispartner, krijgt gemakkelijker toegang tot gemeenten, terreinbeheerders en beleidsmakers.

De manier waarop de omgeving naar de WBE kijkt bepaalt mede:

- of men wordt uitgenodigd aan overlegtafels;
- of men wordt gezien als partner of uitsluitend belanghebbende;
- hoeveel invloed er mogelijk is in lokale besluitvorming.

IV. De omgeving beïnvloedt de WBE

Maatschappelijke ontwikkelingen hebben direct invloed op het werk van de WBE.

Denk aan:

- veranderende publieke opinie;
- discussies over natuurbeheer;
- toenemende recreatiedruk;
- verkeersveiligheid;
- dierziekten;
- klimaat en biodiversiteit.

Effectieve samenwerking betekent daarom voortdurend schakelen tussen belangen, maatschappelijke ontwikkelingen en lokale behoeften.

A green tractor with a red implement is in a field, with a person on board. In the foreground, a deer is lying in tall grass.

2.

Kernprincipes van lokale samenwerking

2. Kernprincipes van lokale samenwerking

a) Breng eerst kennis en meerwaarde in

Laat zien dat de WBE een praktische en deskundige partner is.

Bijvoorbeeld door:

- kennis te delen over populatiebeheer;
- monitoringgegevens beschikbaar te stellen;
- mee te denken over biodiversiteit;
- ondersteuning te bieden bij schadepreventie;
- expertise te leveren over veiligheid in het buitengebied.
- Positioneer de WBE als partner in natuurbeheer en leefbaarheid

b) Bouw een sterk lokaal netwerk

Investeer actief in relaties.

Denk aan:

- wethouders en beleidsmedewerkers;
- boswachters en terreinbeheerders;
- agrariërs;
- natuurverenigingen;
- politie en BOA's;
- recreatieorganisaties;
- lokale pers.

Vertrouwen ontstaat vooral door persoonlijk contact.

Zet daarom in op:

- steek samen de handen uit de mouwen;
- informele ontmoetingen;
- gezamenlijke excursies;
- deelname aan lokale evenementen;
- gesprekken zonder directe agenda.

2. Kernprincipes van lokale samenwerking

c) Begrijp belangen van anderen

Iedere organisatie kijkt vanuit een eigen verantwoordelijkheid naar het buitengebied.

Een gemeente kijkt bijvoorbeeld naar:

- openbare veiligheid;
- verkeersveiligheid;
- recreatie;
- maatschappelijke draagvlak.

Een terreinbeheerder kijkt vaker naar:

- biodiversiteit;
- kwetsbare soorten;
- natuurdoelen;
- recreatiedruk.

Een agrariër kijkt vooral naar:

- gewasschade;
- diergezondheid;
- bedrijfscontinuïteit.

Door deze belangen te begrijpen ontstaat ruimte voor samenwerking.

d) Zoek de gemeenschappelijke doelen

Leg steeds verbinding met bredere maatschappelijke thema's.

Bijvoorbeeld:

- biodiversiteit;
- gezonde ecosystemen;
- verkeersveiligheid;
- schadepreventie;
- leefbare buitengebieden;
- diergezondheid;
- duurzame voedselketens.

2. Kernprincipes van lokale samenwerking

e) Werk proactief

Wacht niet tot er problemen ontstaan.

- zoek vroegtijdig contact bij nieuwe plannen;
- denk mee bij gebiedsontwikkelingen;
- sluit aan bij lokale initiatieven;
- wees zichtbaar in het gebied.
- De meeste invloed ontstaat vroeg in processen.

f) Wees professioneel en betrouwbaar

Een goede reputatie is essentieel.

Daarom:

- communiceer eerlijk en transparant;
- kom afspraken na;
- respecteer belangen van anderen;
- werk zorgvuldig en veilig;
- vermijd polarisatie.

g) Formuleer een heldere boodschap

Gebruik begrijpelijke taal en maak duidelijk:

- welk probleem speelt;
- welke oplossingen mogelijk zijn;
- wat de maatschappelijke meerwaarde is.

Werk volgens het principe:

Informeren – geruststellen – overtuigen

Breng helder in beeld wat speelt, laat zien dat er oplossingen zijn en toon aan hoe samenwerking bijdraagt aan verbetering.

h) Gebruik maatschappelijke betrokkenheid

Veel inwoners vinden een gezond evenwicht tussen natuur, veiligheid en schadepreventie belangrijk.

Maak zichtbaar:

- hoe vrijwilligers bijdragen;
- welke resultaten worden bereikt;
- hoe samenwerking werkt in de praktijk.

3.

Principes van overtuigen

3. Principes van overtuigen

Samenwerking draait niet alleen om inhoudelijke argumenten, maar ook om vertrouwen en overtuigingskracht. Onderstaande principes helpen bij het versterken van relaties.

Principe	Toepassing voor WBE's
Sociale bewijslast	Laat zien dat samenwerking breed gedragen wordt door gemeenten, terreinbeheerders en agrariërs.
Schaarste	Benadruk dat lokale praktijkkennis en vrijwillige inzet waardevol en niet vanzelfsprekend zijn.
Gelijkwaardigheid	Benadruk gedeelde doelen: een veilige en gezonde leefomgeving.
Wederkerigheid	Deel eerst kennis en ondersteuning voordat iets wordt gevraagd.
Urgentie	Maak duidelijk waarom tijdig handelen belangrijk is bij schade, veiligheid of dierziekten.
Autoriteit	Gebruik feiten, monitoring en praktijkervaring
Inspiratie	Vertel positieve praktijkverhalen en organiseer veldbezoeken.
Consistentie	Zorg voor een herkenbare en consistente boodschap.
Risico analyse	Laat zien welke risico's ontstaan wanneer beheer uitblijft.
Overeenstemming	Zoek coalities met terreinbeheerders, gemeenten en natuurorganisaties.
Wees zichtbaar	Zorg dat partijen je weten te vinden en met hulpvragen bij je terecht kunnen

4.

Praktische aanpak voor WBE's

4. Praktische aanpak voor WBE's

Inventariseer het netwerk

Breng in kaart:

- welke contacten al aanwezig zijn;
- welke organisaties belangrijk zijn;
- welke samenwerkingen versterkt kunnen worden.
- Verdeel rollen binnen de WBE
- Niet iedereen hoeft hetzelfde te doen.

Bijvoorbeeld:

- één aanspreekpunt voor gemeenten;
- één contactpersoon voor TBO's;
- één bestuurslid voor communicatie;
- één coördinator voor lokale projecten.

Maak een samenwerkingskalender

Plan structurele contactmomenten.

Bijvoorbeeld rond:

- gemeentelijke beleidsplannen;
- natuurbeheerprojecten;
- schadeperiodes;
- lokale evenementen;
- vrijwilligersdagen.

Organiseer veldbezoeken

Laat partners in de praktijk zien:

- hoe faunabeheer werkt;
- welke uitdagingen er zijn;
- hoe samenwerking resultaten oplevert.

Praktijkervaring werkt vaak beter dan een beleidsdocument.

4. Praktische aanpak voor WBE's

Gebruik verhalen

Concrete voorbeelden maken beleid begrijpelijk.

Bijvoorbeeld:

- een boer die schade beperkt dankzij samenwerking;
- een gemeente die verkeersincidenten vermindert;
- een natuurgebied waar beheer bijdraagt aan biodiversiteit.

Volg maatschappelijke ontwikkelingen

Stem communicatie af op actuele thema's zoals:

- biodiversiteit;
- recreatiedruk;
- dierziekten;
- klimaatadaptatie;
- verkeersveiligheid.

5. Strategische positionering

5. Strategische positionering

Lokale samenwerking vraagt om taal die aansluit bij maatschappelijke doelen.

Werkgebied WBE	Vertaling in samenwerkingstaal
Faunabeheer	Samen werken aan gezonde ecosystemen
Schadepreventie	Bijdragen aan veilige en leefbare buitengebieden
Vrijwillige inzet	Lokale betrokkenheid en maatschappelijke inzet
Monitoring en tellingen	Praktische kennis uit het veld

5. Strategische positionering

Concrete acties

Actie	Doelgroep	Verwachte impact
Werkbezoek organiseren in het veld	Gemeenten, natuurorganisaties	Meer begrip en context
Gezamenlijke excursie met terreinbeheerder	Lokale partners	Vertrouwen en samenwerking
Deelnemen aan maatschappelijke projecten (bv. Veilig Buitengebied)	Omgevingsdiensten, Boa's, gemeenten	Vertrouwen en positieve maatschappelijke bijdrage
Uitvoeren beheermaatregelen (bv. plaatsen wildspiegels)	Gemeenten	Samenwerken
Presentatie over faunabeheer (bv bij scholen of verenigingen)	Gemeente, inwoners, jongeren	Kennisdeling
Organiseren en uitvoeren van biotoopverbeteringen (bv plaatsen broedkorven)	Lokale partners, ondernemers, inwoners, jongeren	Positief maatschappelijk beeld
Video of social media verhaal delen	Breed publiek	Zichtbaarheid vergroten
Deelname aan lokale evenementen en tradities	Bewoners, bestuurders	Netwerk versterken

6.

Communicatie

I. Interne communicatie

Zorg voor goede afstemming binnen de WBE.

Bijvoorbeeld via:

- WhatsAppgroepen;
- nieuwsbrieven;
- gezamenlijke documentatie;
- centrale opslag van informatie en presentaties.

II. Publieke zichtbaarheid

Werk structureel aan zichtbaarheid.

Gebruik:

- Facebook;
- Instagram;
- LinkedIn;
- lokale media.
-

Deel verhalen over:

- samenwerking;
- natuurbeheer;
- vrijwilligerswerk;
- praktijkvoorbeelden.

III. Mediarelaties

Onderhoud contact met lokale journalisten.

Nodig hen uit voor:

- werkbezoeken;
- excursies;
- lokale projecten.

Bereid reacties voor op actuele thema's zodat snel en professioneel gecommuniceerd kan worden.

IV. Storytelling en framing

Gebruik begrijpelijke en positieve verhalen.

Leg verbinding met thema's zoals:

- biodiversiteit;
- duurzaamheid;
- veiligheid;
- leefbaarheid;
- samenwerking.

Praktische aandachtspunten:

- gebruik respectvolle en verbindende taal;
- vermijd polariserende discussies;
- gebruik geen confronterende beelden;
- stem communicatie zorgvuldig af.

Meten en bijsturen

Evalueer regelmatig:

- welke samenwerkingen succesvol zijn;
- welke communicatie werkt;
- waar meer contact nodig is;
- welke maatschappelijke thema's spelen.

Houd bijvoorbeeld bij:

- media-aandacht;
- bereik op social media;
- aantal samenwerkingsprojecten;
- deelname aan bijeenkomsten;
- reacties vanuit gemeenten en partners.
- Stuur waar nodig bij.

Tot slot

Lokale samenwerking is geen eenmalige actie, maar een langdurig proces van vertrouwen opbouwen, zichtbaar zijn en gezamenlijk werken aan een gezonde leefomgeving.

WBE's beschikken over waardevolle praktijkkennis, lokale betrokkenheid en een groot netwerk in het buitengebied. Door deze kennis actief te delen en verbinding te zoeken met gemeenten, terreinbeheerders, natuurverenigingen en andere partners ontstaat ruimte voor duurzame samenwerking en wederzijds begrip.

Succesvolle samenwerking begint met luisteren, verbinden en zichtbaar bijdragen aan gezamenlijke maatschappelijke doelen.

Belangrijkste tip:

Houd de afdeling communicatie in Amersfoort op de hoogte. Regionale berichten en filmpjes kunnen via hen een landelijk podium krijgen. Bovendien kunnen ze waar nodig meedenken.

E-mail: communicatie@jagersvereniging.nl

